

11. November 2021

FORVALTNING, DRIFT OG VEDLIKEHOLD

ALVDAL SOLID- UTVENDIG KLEDNING

PRODUKTBESKRIVELSE

ALVDAL SOLID er en Cu-impregnert kledning med ett strøk grunning og ett mellomstrøk. ALVDAL SOLID brukes der det stilles krav til god råte beskyttelse, samt hvor det er ønske om økt ferdigstillelsesgrad. Kledningen vil kvalitetsmessig ha en streng sortering som gir god og pen kvist og vedstruktur. Den er behandlet i en 3 trinns prosess, med klassifisert råtebeskyttelse. Ved første trinn blir trevirket impregnert med Wolmanitt CX 8N i henhold til NTR klassifisering, dernest ettørtørket. Cu-impregnert kledning fra Alvdal Skurlag har som standard impregneringsklasse AB, som er klassifisert til bruk over mark. I trinn 2 blir trevirket påført ett strøk transparent pigmentert grunning. I trinn 3 påføres mellomstrøk med alkylid uten pigmentering. Produktet danner film og inneholder aktive stoffer mot mugg og overflatesopper. ALVDAL SOLID leveres tørt og er klart til bruk.

Treverk er et hygroskopisk produkt, som vil si at det opptar og avgir fuktighet i tråd med omgivelsene. Den påførte overflatebehandlingen bidrar med å forsinke og begrense opptak av fuktighet.

Produktene leveres i transparente farger i nærheten av våre farger på Royalimpregnerte kledninger, Brun, Svart, Fjellgrå. **Tilnærmede** farger i Jotun sitt fargekart for Trebitt er: Tjærebrun 676, Sort 699 og Røykgrå 9075. Fargegjengivelsen blir annerledes når det overflatebehandles på impregnert kontra trehvit overflate. Det anbefales at en tar med en prøvebit til ditt byggevarehus.

Alvdal Solid er en behandling med 2 strøk, i en transparent filmdannende beis. Det medfører at en vil ha fargevariasjoner på produktet. Impregnert furu ettørtørkes før beisen påføres. I denne tørkeprosessen vil trefibrene i de områdene som får størst trykkbelastning komprimeres noe, som igjen medfører at malingen fester dårligere. På slike områder kan en få lyse felter på tvers av kledningen. Selv om produktet kan stå flere år før vedlikehold, er det under forutsetning av at en aksepterer de fargemessige variasjonene veggen har. Vil en ha en mer homogen farge på veggen, må en gjennomføre første vedlikehold tidligere.

Vi anbefaler at første viderebehandling med påføring av et valgt overflateprodukt, «toppstrøk», gjøres innen en periode på 5 år etter montering. Flater utsatt for

mekanisk slitasje, vær og vind, kan fremskynde ønske om viderebehandling. Er overflaten lite utsatt, kan perioden forlenges. Vedlikeholdsbehovet vil variere avhengig av produkt og bruksområde. Glatthøvlet flate slites raskere enn ru/sagskåret overflate. Dernest følges vedlikeholdsintervallet oppgitt av leverandøren av valgt overflateprodukt.

ALVDAL SOLID kan viderebehandles med alle typer beiser og malinger, både oljebaserte og vanntynnet. Velges transparente farger, vil den synlige trestrukturen beholdes.

For levetiden til kledning er det bl.a. viktig med god utlufting mellom vindspærre og kledningen. Luften må strøme lett og ha mulighet til å slippe greit ut på toppen av vegg. Tradisjonelle bygg med gode takutstikk og som gir god utlufting i gesimskassen, er en praktisk, anerkjent god løsning.

For hus uten takutstikk, kan det være vanskelig å få god utlufting i overgangen kledning/tak. For lav lufthastighet vil skape fuktig klima bak kledningen. Vedvarende fukt vil øke risikoen for svertesopp.

Fordeler med ALVDAL SOLID

- Kobberbasert trykkimpregnering, klassifisert råtebeskyttelse
- Pigmenter påført før eksponering av sol og nedbør, hindrer misfarging
- Grunningen gir god vedheft – bindeledd mellom treverk og øvrig overflatebehandling
- Mellomstrøk gir overflate som danner film og beskytter mot ytre påvirkning
- Spesialsortert Nordisk trevirke, sikrer god trekvalitet
- Tørt virke, klart til bruk

Antatt teknisk levetid uten utskiftninger

Ved korrekt montering og vedlikehold, har ALVDAL SOLID en levetid som er 5 ganger lenger enn ubehandlet virke. Teknisk levetid avhenger av flere faktorer. De klimatiske forhold på stedet er viktig. Gode takutstikk, god lufting, god avstand fra nedre kant av kledningen til bakke/vegetasjon, rask opptørking etter fuktpåvirkning, er alle viktige elementer. Husk at den beste beskyttelsen for en utvendig kledning er konstruktiv trebeskyttelse og systematisk vedlikehold.

Øvrige opplysninger

Kvae/harpiks er naturlige bestanddeler i furu. I gamle dager var virke som var rikt på slike stoffer ansett som attraktivt, da de har en konserverende effekt. Slikt treverk har lang levetid. Imidlertid gir "Kvaeutkok" en visuell effekt som mange reagerer på. Kvaeutkok kan bli synlig på solvendte overflater. Mørkere farger oppnår høyere overflatetemperatur, som øker sannsynligheten for Kvaeutkok. Kvaeutkok blir synlig i områder rundt kvist, og på trevirke med høyt harpiksinhold.

ANVISNINGER FOR DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Inspeksjon, rengjøring, vedlikehold og utbedring av evt. skader utføres årlig.

Fysisk skade

Fysisk skade, hvor tre fibrene er brutt, påføres valgt overflateprodukt. Eksempelvis der festemidlene er presset for langt inn i kledningen, sår forårsaket av bruk, trær som skraper på huset og andre punktbelastninger. Er det andre bygningsmessige skader og eller konstruksjonsfeil, som skaper slitasje eller belastning på den utvendige kledningen, må årsaken til disse feil utbedres.

Smuss og/eller organisk materiale

Hvis det får hope seg opp med lauv, barnåler, pollen, døde trefibre osv. på felter av kledningen, vil det etter hvert danne seg mose. Slikt organisk materiale vil virke som en svamp og holde på fuktighet. Vedvarende fuktighet virker skjemmende og reduserer levetiden på produktet.

Som på andre tre-produkter kan svertesopp etablere seg på kledningen. Mest utsatt områder med stillestående, fuktig luft. Typiske områder er veggflater med prydbusker og vegetasjon tett inntil, under vindu, ned mot bakken, ved vannuttak, ved tak nedløp samt skyggesider. Retursprut fra regnvann som treffer utbygg, beslag utenfor kledningen eller bakken, øker risiko for dannelse av svertesopp på kledningen. Viktig med god avstand og god lufting. Svertesoppen er harmløs for trevirket, men kan være estetisk skjemmende. Svertesopp synes best på lyse flater. Den kan vaskes bort, hvorpå soppdreper og valgt overflateprodukt påføres. Fjerning av svertesopp krever en mer omfattende rengjøring. Kommer svertesoppen tilbake, som den ofte gjør, bør det vurderes å overflatebehandle med en mørk farge som vil skjule svertesoppen.

Det er viktig at trevirket får tørke ut hurtig etter evt. nedfukting. Vi anbefaler vask en gang per år, for å beholde rene flater som tørker hurtig.

Rengjøring og rengjøringsmetoder for overflater

Spyl overflaten med en hageslange under lavt trykk for å fjerne løse materialer. Det som sitter fast børstes lett løst, for deretter å spyles vekk med vann. Vi anbefaler en mild husvask, men ofte holder det med rent vann. Ved bruk av vaskemidler følges produsentens anvisning.

Påføring av valgt overflateprodukt

Det er viktig at trevirket er rengjort og tørt før det etterbehandles. Følg anvisning fra leverandøren.

Vedlikeholds instruks og -intervall

Vedlikeholdsbehovet vil være å opprettholde den vannavvisende effekten samt å ivareta det visuelle uttrykket.

Vedlikehold under montering

ALVDAL SOLID monteres som annen kledning av tre. Våre klednings produkter leveres enten modulkappet eller i fallende lengder, da oftest med endepløyning. Er kapping/bearbeiding foretatt så bør alle kutt/snittflater innen kort tid behandles med Trebitt eller tilsvarende for å forsegle treet. Dette gjør seg spesielt gjeldende på:

- Stående utvendig kledning som har kutt/snittflater spesielt ned mot bakke, men også mot vinduer/dører.
- Liggende kledninger som kuttet mot hjørner, vinduer, dører osv.
- Snittflate på splittede/kløvde materialer
- Eventuelle sår i treverket

Syrefaste mekaniske festemidler som skruer/spikere skal benyttes. Sår som følge av mekaniske festemidlene er presset for langt inn i treverket, slik at trefibre brytes, behandles med Trebitt eller tilsvarende.

Vedlikeholds intervall

God konstruktiv beskyttelse, som takutstikk og utlufting på baksiden av kledningen, forlenger vedlikeholds intervall. Fuktig klima øker behov for inspeksjon og vedlikehold. Flater som utsettes for fysisk påvirkning som slagregn, annen punktbelastning av vann, og lignende eksponering mot vær og vind, vil kreve hyppigere påføring av valgt overflateprodukt. Om mulig må årsaken til slike skader og belastninger utbedres. Syd og vestvendte flater slites raskere enn nord- og østvendte flater gitt normal vind- og vær-belastning. Pigmentene har også forskjellig levetid. Kosmetisk behov for vedlikehold kan være hyppigere på mørke farger enn lyse.

Utvendig kledning monteres normalt i et vertikalt plan som stående eller liggende kledning. Produktet har en skåret overflate, som normalt gir god vedheft. Vær oppmerksom på at kjerneveden i furu er mettet med harpiksstoffer, slik at vedheftet her kan avvike fra vedheftet i yteved.

På bakgrunn av at produktet er kobberimpregnert og i tillegg beskyttet av et strøk grunning + mellomstrøk, har vi gitt produktene en god start for ett langt livsløp. Slik har selve treverket fått sin beskyttelse. Vi kan derfor dele behovet for vedlikehold i et teknisk og et kosmetisk behov.

Teknisk vedlikehold etter montering: Valgt overflateprodukt påføres innen en periode på 5 år etter ved behov. Deretter følges anvisning fra leverandøren av valgt overflateprodukt.

Kosmetisk vedlikehold: Tidspunkt for tilføring av valgt overflateprodukt styres av den enkeltes ønske om visuelt uttrykk.

Fuktbestandighet

God (beskyttet gjennom mellomstrøk, grunning, Impregneringsklasse AB).
Fuktbestandigheten svekkes i takt med at overflaten slites ned.

Renholdsvennlighet

God

MILJØPÅVIRKNING

Miljøpåvirkning

Kobber-impregnert trevirke vil i løpet av sin levetid ha en begrenset utlaking av impregneringsmiddel (kobber). Påført mellomstrøk og videre vedlikehold ved valgt overflateprodukt reduserer utlakingen av impregneringsstoffer.

HMS-Referanser

Cu- impregnert trevirke skal ikke brukes i direkte kontakt med mat og eller drikkevann. Dersom man skal bearbeide trevirket slik at det dannes mye støv, skal man bruke støvmaske av type P2. Se også HMS-FAKTA angående henvisninger til Arbeidstilsynets publikasjoner. Spesielle tiltak ved brannsløkking, temperatur- og/eller fuktendringer etc. se HMS-FAKTA. Produktet inneholder en kobberforbindelse.

Kapp og avfall skal behandles som annet Cu-impregnert trevirke. Det vil si at avfall skal leveres på godkjent mottak. Skal trevirket brennes, må det skje i godkjent forbrenningsovn.

Avfallstype:	Overflatebehandlet trevirke. Behandlingsmåte for avfall iht. NS 9431.
Avfallshåndtering:	Forbrenning og energiutnyttelse
Opprinnelse-Næring:	Bygg og anlegg
Kode for avfallsbehandling:	1142/0400/0600/---

Montering

Henviser til Byggforskserien.

Alvdal Skurlag anbefaler bruk av syrefaste festemidler ved montering av ALVDAL SOLID. Bruk av galvaniserte festemidler og beslag kan resultere i misfarging av produktet. For å unngå misfarging og rust er det viktig at plastbelagte eller syrefaste beslag benyttes i forbindelse med f.eks. dører og vinduer.

TEKNISK SERVICE

Produsent	Alvdal Skurlag AS
Postadresse	Nord-Østerdalsveien 4856
Postnr. og -sted	2560 Alvdal
Telefon	62 48 93 50
E-post	post@alvdalskurlag.no
For mer informasjon	www.alvdalskurlag.no

alvdalskurlag.no